

خبر

کره شمالی یک پرتابه ناشناس شلیک کرد

● ارتش کره جنوبی گزارش داد که کره شمالی یک پرتابه ناشناس به سمت شرق دریای ژاپن شلیک کرده است. این اقدام پس از آن انجام شد که کره شمالی هفت دور آزمایش موشکی از جمله پرتاب یک موشک بالستیک میان‌برد در ۳۰ ژانویه انجام داد. به گزارش ایندپندنت، پرتاب صبح یکشنبه، هشتمین نمایش قدرت رژیم کیم جونگ اون در سال جاری میلادی است. ماه گذشته، کره شمالی اعلام کرد که در حال لغو تعلیق سال‌ها آزمایش‌های موشکی دوربرد و هسته‌ای است. تصمیمی که نشان می‌دهد این کشور ممکن است در ادامه دست به اقدامات تحریک‌آمیز بیشتری بزند. انجام این آزمایش‌ها در حالی از سوی پیونگ‌یاک صورت می‌گیرد که مذاکرات هسته‌ای با واشنگتن به بن‌بست خورده است. پرتاب روز گذشته یک مِها پس از آن انجام شد که کره شمالی یک موشک بالستیک میان‌برد Hwasong-12 را شلیک کرد که بزرگ‌ترین موشک شلیک‌شده از سال ۲۰۱۷ محسوب می‌شود. در بحبوحه توقف مذاکرات خلع سلاح هسته‌ای با ایالات متحده، کره شمالی اعلام کرده که ممکن است آزمایش موشک‌های برد بلندتر یا حتی سلاح‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. برخی کارشناسان هشدار داده‌اند که با توجه به تهاجم روسیه به اوکراین، کره شمالی ممکن است از این فرصت برای آزمایش موشک‌های دوربرد استفاده کند.

بیانیه امارات درباره همراهی با روسیه

● در پی رأی ممتنع امارات به قطع‌نامه پیشنهادی آمریکا علیه روسیه در شورای امنیت، ایوژپی برای اولین بار به این موضوع واکنش نشان داد. به گزارش اس‌ان‌ان، لانا نسیبه، نماینده امارات در سازمان ملل، با انتشار بیانیه‌ای با عنوان «توضیح رأی امارات در شورای امنیت» تاکید کرد که امارات از توقف فوری خشونت‌ها و اقدامات خصمانه و ازسرگیری گفت‌وگوها و ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه استقبال می‌کند. در این بیانیه بدون نام‌آوردن از روسیه از «همه کسانی» خواسته شده که به قوانین بین‌المللی و ارزش‌های احترام بگذارند و جان غیرنظامیان را حفظ نکنند. نسیبه همچنین تاکید کرد که «امارات با تجربه خود می‌داند که اقدام فراگیر و مشورتی چه اهمیتی دارد». هم‌زمان ماربا زاخارووا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه، اعلام کرد که سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه امروز در مسکو میزبان عبدالله بن زاید، وزیر خارجه امارات خواهد بود. جلسه شورای امنیت برای صدور قطع‌نامه در محکومیت حمله روسیه به اوکراین که با وتوی روسیه مواجه شد روز جمعه برگزار شد. در این جلسه ۱۱ کشور به این قطع‌نامه که روسیه را به عقب‌نشینی فوری از اوکراین ملزم می‌کرد رأی مثبت دادند و در این میان چین، هند و امارات رأی ممتنع دادند.

در چهارمین روز حمله روسیه به خاک اوکراین، مقامات اوکراینی تأیید کرده‌اند که روسیه حملات خود را تشدید کرده و نظامیان روسی در پی درگیری‌های شدید وارد خارکف، دومین شهر بزرگ اوکراین در شمال شرق این کشور و نزدیک مرز با روسیه شده‌اند. این گزارش توسط مشاور وزیر کشور اوکراین نیز تأیید شده و او از ساکنان این شهر خواست در خانه‌های خود بمانند. او در یک پیام فیس‌بوکی گفت: «پناهگاه‌ها را ترک نکنید. نیروهای مسلح اوکراین در حال مقابله با دشمن هستند و از غیرنظامیان خواسته می‌شود به خیابان‌ها ناییند». مقام‌های اوکراین می‌گویند که از روز پنجشنبه تا شنبه، ۱۹۸ شهروند غیرنظامی از جمله سه کودک کشته شده‌اند. دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل نیز کشته‌شدن دستکم ۶۴ غیرنظامی را تأیید کرد و گفت که اما ارقام واقعی به‌مراتب بیشتر از این است، چراکه این نهاد هنوز در حال بررسی گزارش‌هاست. مقام‌های اوکراینی همچنین اعلام کرده‌اند که روسیه در ادامه حمله نظامی خود به خاک این کشور، تاسیسات نفت و گاز

اوکراین، نگاه به عقب و چشم‌انداز پیش‌رو

فرانسیس فوکویاما
نظریه‌پرداز

اکنون که روسیه تهاجم گسترده خود به اوکراین را آغاز کرده است، شاید بهتر باشد که به برخی از بحث‌های مطرح‌شده در غرب قبل از این‌س حمله نگاه بیندازیم و همچنین به آنچه ممکن است در آینده رخ دهد، فکر کنیم.
نگاه به عقب
افزایش تصداد نظامیان روسی در مرز اوکراین بسیاری از منتقدان اولیه توسعه ناتو را خلع سلاح کرد. آنها استدلال می‌کردند که ایالات متحده و متحدانش تا حدی مسئول این رفتار روسیه هستند. واقع‌گرایانی مانند «جان مرشایمر» هم به چپ‌گرایی پیوستند که استدلال می‌کردند روسیه منافع مشروعی در حوزه نفوذ قلمروهای اتحاد جماهیر شوروی سابق دارد و این بحران می‌تواند از طریق دیپلماتیک و با اعلام رسمی عدم عضویت اوکراین در ناتو حل‌وفصل شود؛ اما حمله روسیه به خاک یک کشور مستقل باعث شد پوچ بودن استدلال‌ها ثابت شود. اگر حکومت پوتین واقعا نگران تهدید امنیتی ادعایی از سوی کی‌یف بود، تهاجم گسترده‌ای را که خطر گرفتارشدن در جنگ چریکی با تشدید درگیری در پی ورود احتمالی ناتو به میدان جنگ را می‌توانست در پی داشته باشد، آغاز نمی‌کرد. تصاویر ویرانی‌هایی که از کی‌یف، خرسون، خارکف و دیگر شهرهای اوکراین منتشر می‌شود، معنای واقعی زندگی در حوزه نفوذ روسیه را نشان می‌دهند. چیزی که برای یک استراتژیست بزرگ یا نظریه‌پرداز روابط بین‌الملل شبیه حرکت در صفحه شطرنج به نظر می‌رسد، بروز یک فاجعه اخلاقی با قربانی شدن افراد غیرنظامی است.

گام‌های غرب برای فشار بر پوتین

را در چند نقطه اوکراین هدف گرفته است. براین‌اساس، یک پایانه نفتی در واسیلیف در جنوب غربی کی‌یف مورد اصابت موشک قرار گرفته و دچار حریق شده است. همچنین ایالات متحده، اتحادیه اروپا و دیگر متحدان غربی اعلام کردند که در تلافی حمله روسیه به اوکراین، بانک‌های روسی خاصی را از سیستم پرداخت‌های بین‌المللی سوئیفت حذف کرده و بانک مرکزی روسیه را محدود خواهند کرد. سوئیفت، «جامعه ارتباطات مالی بین بانکی در سراسر جهان» توسط بیش از ۱۱هزار مؤسسه مالی در بیش از ۲۰۰ کشور جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد و برای تأمین مالی تجارت بین‌المللی بسیار مهم تلقی می‌شود. این اقدام غرب تضمین می‌کند که این بانک‌ها از سیستم مالی بین‌المللی جدا می‌شوند و به توانایی آنها برای فعالیت در سطح جهانی آسیب می‌رساند. آنها همچنین متعهد می‌شوند که «تأثیر محدودکننده‌ای را اعمال کنند که از استقرار ذخایر بین‌المللی بانک مرکزی روسیه به شیوه‌هایی که تأثیر تحریم‌های ما را تضعیف می‌کند، جلوگیری کند».

روسیه انتخاب کرده است. به نظر می‌رسد این اقدام یک قمار فوق‌العاده خطرناک برای پوتین است. بسیار بزرگ‌تر از هر قمار دیگری که او قبلا انجام داده است. حمله روسیه به اوکراین به طرز عجیبی، با آن «شوک و هیبت» حمله ایالات متحده به عراق در سال ۲۰۰۳ آغاز شد. با وجود توان ویرانگری روسیه، تانکون تعداد نسبتاً کمی موشک‌های کروز و بالستیک پرتاب شده و بیش از نیمی از نیروهای زمینی همچنان عقب نگه داشته شده‌اند. درحال‌حاضر ارتش روسیه در حال احاطه‌کردن کی‌یف است و این خطر وجود دارد که نبرد خیابانی به خیابان برای کنترل بر پایتخت اوکراین رقم بخورد. احتمال داده می‌شود که روسیه در روزهای آینده بر تعداد نظامیان خود در اوکراین و شدت خشونت و کشتار برای رسیدن به هدف خود بیفزاید. با تمام‌شدن مهمات هدایت‌شونده روس‌ها، آنها به‌شدت وسوسه می‌شوند که از یوخبانه‌های معمولی و بمب‌های عادی برای حمله به اوکرائنی‌ها استفاده کنند و این امر منجر به تلفات غیرنظامی بسیار زیاد و افزایش تخریب فیزیکی خواهد شد. بدترین سناریو این است که روس‌ها در نهایت موفق شوند و همان بلایی را بر سر کی‌یف بیاورند که در جنگ چین بر سر گروزی نازل کردند. این یک تراژدی باورنکردنی برای اوکراین خواهد بود. سناریوی نسبتاً بهتر هم این است که کی‌یف به استالینگراد پوتین تبدیل شود. خطوط لجستیکی روسیه از بلاروس به سمت اوکراین و تعدادی از جاده‌های پرپیچ‌وخم در جنگل‌ها می‌گذرد و این مسیرها به‌شدت در برابر اختلال‌های چریکی

تغییر سیاست‌نظامی آلمان

در تحول مهم دیگر، دولت آلمان اعلام کرد که با ایجاد یک تغییر مهم در سیاست نظامی خود، اقدام به ارسال مستقیم تسلیحات و تجهیزات نظامی به اوکراین خواهد کرد. اولاف شولتس صدراعظم آلمان اعلام کرد که هزار سلاح ضدتانک و ۵۰۰ موشک زمین به هوای استینگر به اوکراین خواهد فرستاد و گفت: «حمله روسیه به اوکراین یک نقطه عطف است. این کار روسیه، کل نظم به وجود آمده پس از جنگ جهانی دوم را تهدید می‌کند؛ این کشور در سمت درست تاریخ ایستاده و ما باید به آنها کمک کنیم تا بتوانند از خود در برابر ارتش متجاوز ولادیمیر پوتین دفاع کنند». وزارت اقتصاد آلمان نیز در بیانیه‌ای اعلام کرده که به هلند اجازه می‌دهد ۴۰۰ سلاح ضدتانک ساخت آلمان را به اوکراین بفرستد. برلین همچنین با فرستادن مهماتی دیگر از جمله ۹ فروند توپخانه هویتز، ۱۴ خودروی زرهی و حدود ۱۰ هزار تن سوتخه به اوکراین موافقت کرده است.

روسیه انتخاب کرده است. به نظر می‌رسد این اقدام یک قمار فوق‌العاده خطرناک برای پوتین است. بسیار بزرگ‌تر از هر قمار دیگری که او قبلا انجام داده است. حمله روسیه به اوکراین به طرز عجیبی، با آن «شوک و هیبت» حمله ایالات متحده به عراق در سال ۲۰۰۳ آغاز شد. با وجود توان ویرانگری روسیه، تانکون تعداد نسبتاً کمی موشک‌های کروز و بالستیک پرتاب شده و بیش از نیمی از نیروهای زمینی همچنان عقب نگه داشته شده‌اند. درحال‌حاضر ارتش روسیه در حال احاطه‌کردن کی‌یف است و این خطر وجود دارد که نبرد خیابانی به خیابان برای کنترل بر پایتخت اوکراین رقم بخورد. احتمال داده می‌شود که روسیه در روزهای آینده بر تعداد نظامیان خود در اوکراین و شدت خشونت و کشتار برای رسیدن به هدف خود بیفزاید. با تمام‌شدن مهمات هدایت‌شونده روس‌ها، آنها به‌شدت وسوسه می‌شوند که از یوخبانه‌های معمولی و بمب‌های عادی برای حمله به اوکرائنی‌ها استفاده کنند و این امر منجر به تلفات غیرنظامی بسیار زیاد و افزایش تخریب فیزیکی خواهد شد. بدترین سناریو این است که روس‌ها در نهایت موفق شوند و همان بلایی را بر سر کی‌یف بیاورند که در جنگ چین بر سر گروزی نازل کردند. این یک تراژدی باورنکردنی برای اوکراین خواهد بود. سناریوی نسبتاً بهتر هم این است که کی‌یف به استالینگراد پوتین تبدیل شود. خطوط لجستیکی روسیه از بلاروس به سمت اوکراین و تعدادی از جاده‌های پرپیچ‌وخم در جنگل‌ها می‌گذرد و این مسیرها به‌شدت در برابر اختلال‌های چریکی

حمله به اوکراین

آغاز فروپاشی نظم کنونی جهان؟

دیگر از مناطق جهان تکرار شود. براساس این با سرمشق قرارگرفتن رفتار مسکو، به‌عنوان نمونه چین می‌تواند تمایل خود برای اشغال تایوان را عملی کند یا صربستان به‌عنوان متحد روسیه ممکن است به مناطقی در کشورهای مجاور دست‌اندازی کند. پس از فروپاشی شوروی و تشکیل جمهوری‌های جدید در اروپا، ظاهراً پیش‌فرض مورد قبول این بوده که تمامیت ارضی کشورهای اروپایی، صرف‌نظر از اینکه چگونه شکل پیدا کرده‌اند، به رسمیت شناخته می‌شود. با تعرض روسیه به اوکراین این پیش‌فرض دیگر مانند گذشته اعتبار نخواهد داشت. رهبران سیاسی آلمان که عمیقاً به این پیش‌فرض باور داشتند، اکنون با واقعیتی جدید مواجه شده‌اند. جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا، به سه شرط حمله‌نکردن روسیه به اوکراین برای مذاکره با همتای روسی خود ولادیمیر پوتین اعلام آمادگی کرده بود. با خودداری مسکو از پذیرش این شرط، ایالات متحده نیز ممکن است در سیاست‌های خود در قبال مسکو تجدیدنظر کند. بایدن هشدار داده که آمریکا و هم‌پیمانانش «متحد و قاطع» عمل خواهند کرد. این «اتحاد» در سال‌های گذشته، به‌خصوص در دوران ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ که ضرورت وجودی ناتو را هم زیر سؤال برده بود، امری بدیهی به نظر نمی‌رسید. پیش از دونالد ترامپ نیز آمریکا در مواردی در خود را از کشورهای غرب اروپا جدا می‌کرد و آنها را به پذیرش مسئولیت بیشتر در مناقشه‌های جهانی فرامی‌خواند. لحن جو بایدن نسبت به کشورهای اروپایی از زمان ورود او به کاخ سفید آشتی‌جویانه‌تر شده؛ اما هنوز تمام فاصله‌ها از میان نرفته است.

یوهانس فارویک، کارشناس سیاست خارجی از دانشگاه هاله آلمان، معتقد است آمریکا بار دیگر و برخلاف برنامه‌ها و انتظاراتش، قدرت ضامن امنیت اروپا است و اکنون لازم است دستور کار آنها را ببندد. خطر ال‌گورفتن از روسیه تحلیلمان معتقدند اگر جابه‌جایی مرزها با استفاده از قدرت نظامی درمورد اوکراین با مسکوت و تحمل جامعه جهانی همراه باشد، این کار می‌تواند در بسیاری

جهان

در حوالی میدان سرخ

چالش‌های روسیه در فردای اوکراین

● **احمد وخشیتبه**
● **استادیار دانشگاه دوستی ملل روسیه**

● امروز ما شاهد ظهور دوقطبی نامتقارن با یک نابرابری آشکار در پتانسیل‌ها، میان روسیه و غرب هستیم؛ بدین معنا که هریک از طرفین گمان می‌کنند که در شطرنج اوکراین هزینه‌هایی را به دیگری تحمیل کرده‌اند، اما به نظر می‌رسد در این دشمنی میان مسکو و ناتو از یک سو، شکاف صددرصدی کرملین و کاخ سفید از سوی دیگر و همچنین انجماد در روابط میان روسیه و اروپا، جهان شاهد پرنگ‌ترشدن عدم تعادل در دوقطبی موجود است.

مسکو گمان کرد به واسطه حمله به اوکراین که در خوانش او «عملیات نظامی برای غیرنظامی‌کردن اوکراین» مطرح می‌شود، می‌تواند بار دیگر بر بازتعریف نظم امنیتی اروپا پس از جنگ سرد تأکید کند و در مقابل دگرگونی‌هایی که آرام آرام در موازنه تهدید شکل گرفته است نقطه عطفی بگذارد و بار دیگر بر معماری امنیتی سنتی و قول و قرارهای ۱۹۹۷ تأکید داشته باشد.

شاید برخی ناظران بگویند کرملین موفق شد به غرب بگوید که عضویت کشورهای خارج نزدیک روسیه و مشخصاً اوکراین هیچ چشم‌اندازی برای ناتو نخواهد داشت و خط قرمز کرملین به شمار می‌آید. اما پرسش اینجاست که روسیه تا چه اندازه می‌تواند برای حفظ نظم سنتی پس از جنگ سرد برای آمریکا، اتحادیه اروپا و ناتو هزینه‌تراشی کند و مهم‌تر اینکه خودش تا چه اندازه تحمل این هزینه‌ها را دارد و این درست همان نقطه‌ای است که به نظر می‌رسد رفته‌رفته به واسطه شدت‌گرفتن پتانسیل‌های نابرابر میان مسکو و غرب، شاهد پرنگ‌شدن این دوقطبی نامتقارن باشیم.

برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید به این پرسش معطوف شویم که کدام سمت در بازی دیگری قرار گرفت؟ به نظر می‌رسد ابتکار عمل از سوی جو بایدن بوده است؛ او به خوبی می‌داند که چنین تهدید اصلی مقابل منافع ملی ایالات متحده در نظم جهانی است؛ از این جهت لازم است تهدیدهای منطقه‌ای با درجه‌های تضعیف‌تر را سامان دهد و با تمام ظرفیت بر آسیاسفیک تأمل کند. ازهمین‌رو موضوع افغانستان در آسیای جنوبی را مطابق سناریوی مطلوب خود سامان داد؛ پرونده هسته‌ای ایران را بسا تأمل بر کاهش اصطکاک میان تهران و تل‌آویو در خاورمیانه دنبال می‌کند و همچنین روسیه تلاش کرد روسیه را در اروپا منزوی کند.

برگردیم به روسیه؛ امروز هیچ ناظر بین‌المللی نمی‌گوید که اوکراین به توافق مینسک پایبند نبود و کی‌یف را محکوم نمی‌کند که سهمی در جرقه لشکرکشی روسیه داشت؛ بلکه همه روسیه را محکوم می‌کند که به تمامیت ارضی اوکراین احترام نگذاشته است. اما چرا کرملین که نمی‌خواست در چاه رویارویی نظامی با ناتو بیفتد، در چاله حمله به اوکراین افتاد؟

شاید برخی معتقد باشند که کرملین موفق شده است به واسطه آشفتگی در بحران اوکراین، خرج هنگفتی به دوش غرب بگذارد و حالا با حمله نظامی هزینه‌های بیشتری بر دست کشورهای عضو ناتو قرار دهد تا درخصوص دفاع در اروپای شرقی و تجهیزات و کمک‌ها به اوکراین صرف کند؛ اما باید توجه داشت که حمله روسیه به اوکراین، جان تازه‌ای به ایده‌های مهار روسیه و تلاش برای منزوی‌کردن او و به وجود آورد که این بار این ظرفیت فراتر از غرب پرنگ شد؛ حتی شرکای اصلی روسیه نیز دست به عصا شدند که رأی ممتنع چین در شورای امنیت سازمان ملل در قطع‌نامه پیشنهادی علیه روسیه مهم‌ترین نقطه تأمل آن است.

اکنون حتی اگر فرض را بر تحقق مطلوب‌ترین سناریوی کرملین بگذاریم که مقاومت ملی‌گرایان اوکراین شکسته شود، دولت اوکراین سقوط کند، انتخابات زودهنگام برگزار شود و طی آن یک شخص نزدیک به روسیه، رئیس‌جمهور خوانده شود؛ حتی در سناریو باز هم روسیه با چالشی جدی روبه‌رو است و اتفاقاً از فردای همین روز مصیبتش آغاز می‌شود. از یک سو باید هزینه‌های مضاعفی برای بازسازی و همراه‌نگه‌داشتن نسبی مردم اوکراین خرج کند؛ هم باید به رئیس‌جمهوری بعدی امتیاز بدهد که با روسیه همگام باشد و نیز هزینه‌های امنیتی قابل‌ملاحظه‌ای برای مقابله بسا جریان‌های ملی‌گرایان اوکراین صرف کند. تازه این در صورتی است که موفق شود تا انتهای این سناریو پیش رود.

در این میان کافی است قرقزستان دوباره آشفته شود؛ یا آتش زیر خاکستر بحران قره‌باغ شعله بگیرد و آیا روسیه با جمعیت ۱۴۰ میلیونی با این وسعت و پهناوری، تحمل و کشش آن را دارد که نیازهای ۲۵ میلیون جمعیت اوکراین و دیگر کشورهای خارج نزدیک خود را در شرایط تحریمی جدی و انزواوی بین‌المللی تأمین کند؟ پاسخ آشکار است.